

POSTANOWIENIE

6 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Adam Doliwa

na posiedzeniu niejawnym 6 listopada 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku K. D.

z udziałem H. K., B.K.1, A. N., P. N., S. N. i H. P.

o zasiedzenie,

na skutek skargi kasacyjnej K. D.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi

z 15 marca 2023 r., III Ca 2712/21,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. oddala wniosek uczestnika S.N.

o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

[D.R.]

UZASADNIENIE

Wnioskodawca wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi z 15 marca 2023 r.

Skarżący wskazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona, gdyż wykazał przesłanki zasiedzenia, a w szczególności moment przekształcenia posiadania zależnego małżonków O. w posiadanie samoistne. Tym samym Sąd Okręgowy nieprawidłowo uznał, że art. 339 oraz art. 340 k.c. nie mają zastosowania w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W niniejszej sprawie nie zachodzi żadna z przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarżący ograniczył się bowiem do stwierdzenia, że wykazał przesłanki zasiedzenia, a w szczególności moment przekształcenia posiadania zależnego małżonków O. w posiadanie samoistne. Powyższe twierdzenia należy uznać za niedopuszczalne, gdyż fakty ustalone przez Sąd drugiej instancji w wyniku swobodnej oceny prawidłowo zgromadzonego materiału dowodowego nie mogą być podważane w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 k.p.c.) i stanowią wiążącą Sąd Najwyższy podstawę faktyczną rozważań prawnych (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego uznaje się, że objęcie nieruchomości w posiadanie za zgodą właściciela, chociażby była ona jedynie dorozumiana, i posiadanie nieruchomości w zakresie przez właściciela określonym lub tolerowanym, świadczy z reguły o posiadaniu zależnym (zob. postanowienia SN z 4 kwietnia 2012 r., I CSK 360/11; z 20 września 2012 r., IV CSK 41/12; z 12 kwietnia 2019 r., I CSK 368/18). Nie ulega wątpliwości, że powołane stanowisko zachowuje aktualność w sytuacjach, w których posiadanie ma źródło w relacjach rodzinnych, gdyż odmienne podejście mogłoby prowadzić do łatwego pozbawienia uprawnień właścicieli (zob. postanowienie SN z 7 marca 2013 r., II CSK 462/12). Co prawda zależny charakter posiadania może ulec zmianie, jednak przekształcenie takie nie może ograniczać się do subiektywnego nastawienia posiadacza, lecz musi znaleźć odzwierciedlenie w konkretnych i dających się osadzić w czasie aktach władztwa, stanowiących manifestację właścicielskiego nastawienia posiadacza względem otoczenia; przy zmianie charakteru posiadania wykluczone jest również powołanie się przez posiadacza na domniemanie wynikające z art. 339 k.c. (por. postanowienie SN z 16 października 2015 r., I CSK 885/14).

Z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia jednoznacznie wynika, że posiadanie zależne zabudowanej części nieruchomości przez M.O. nie uległo kiedykolwiek przekształceniu w posiadanie samoistne. Tym samym nie mógł mieć zastosowania art. 339 i art. 340 k.c. z uwagi na brak wykazania posiadania samoistnego nieruchomości M.O. W świetle powyższego należy stwierdzić, że ocena prawna wyrażona przez Sąd Okręgowy korespondowała ze wskazanym kierunkiem orzecznictwem. W głównej mierze argumentacja skarżącego stanowi polemikę ze stanowiskiem Sądu Okręgowego zawartym w uzasadnieniu postanowieniu. Powyższe pozwala na przyjęcie, że skarżącemu chodzi wyłącznie o poddanie zaskarżonego orzeczenia kontroli kasacyjnej, a nie o wykazanie przesłanek, będących podstawą przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy uznał, że nie ma innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wniosek o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego nie mógł zostać uwzględniony, gdyż pełnomocnik uczestnika S.N. nie posiadał prawidłowego umocowania do występowania przed Sądem Najwyższym.

(M.M.)

[ał]